

Bulletin 134

Mei 2018

Vriendenkring van Museum Hoeksche Waard

Contributie minimaal €15,00 per persoon per jaar.

De Stichting Vriendenkring is ANBI-geregistreerd.

ING Bank: NL89 INGB 0003 8708 52

Dagelijks bestuur

Voorzitter

mr. G. Schilperoord

Secretaris

mr. R. van der Waal
tel. 015-2569775

Penningmeester

Ledenadministratie

C. Spruit
@: cor.spruit@hccnet.nl
tel. 0186-601385

Redactiecommissie

mr. G. Schilperoord
mr. R. van der Waal

Redactieadres

Hofweg 13
3274 BK Heinoord
@: rvanderwaal@planet.nl

Lay-out

J. Koster
@: jmwkoster@upcmail.nl

't Hof van Assendelft

Hofweg 13
3274 BK Heinoord

Boerderij Oost-Leeuwenstein

Dorpsstraat 13
3274 BB Heinoord
tel. 0186-601535
www.museumhw.nl
@: info@museumhw.nl

Openingstijden

museum

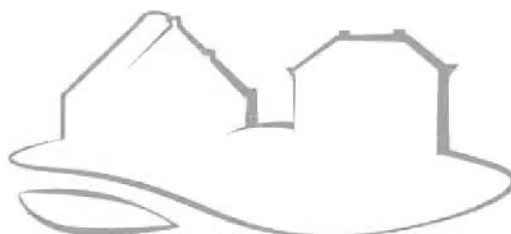
woensdag t/m zondag
13.00 tot 17.00 uur

documentatiecentrum

zaterdag 10.00 tot 17.00 uur
woensdag 9.00 tot 13.00 uur
zaterdag 10.00 tot 17.00 uur

INHOUD

Van de voorzitter	3
Nieuwe vrienden	4
Thuis	5
Programma 16 juni	9
Activiteitenagenda	10
Expo 4000 jaar Hoeksche Waard	11
De lotgevallen van drie museumgangers	12
4 VWO-studieproject	17
Genealogie & Streekhistorie	19
Dialecten Hoeksche Waard	23
Niet te missen Geschiedenisfestival	27
Vriendenbon	28

**ST.VRIENDENKRING VAN
MUSEUM HOEKSCHE WAARD**

VAN DE VOORZITTER

Beste vrienden,

Dit jaar wordt uitgebreid aandacht besteed aan het 50-jarig bestaan van ons museum. Ter gelegenheid van dit jubileum is de Canon van de Hoeksche Waard ontwikkeld, die de basis vormt voor de expositie '4000 jaar Hoeksche Waard' en voor het jubileumboek, waaraan op dit moment hard wordt gewerkt door een dertigtal auteurs. Op zaterdag 16 juni wordt alleen voor de vrienden een evenement georganiseerd waarbij u de expositie te zien krijgt, een lunch gebruikt en meegaat met een tour langs enkele vensters van de Canon. Verderop in dit Bulletin leest u hoe u zich kunt aanmelden voor deze dag.

Vorig jaar vroegen wij u om een e-mailadres, zodat wij u per e-mail op de hoogte kunnen houden van nieuwe evenementen. Zo is de uitnodiging voor 16 juni inmiddels gestuurd naar de ons bekende e-mailadressen. Mocht u deze uitnodiging niet per mail hebben ontvangen, dan raad ik u aan uw e-mailadres alsnog op te geven aan de penningmeester.

Als bestuur beraden wij ons over de manier waarop wij gevolg geven aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), die op 25 mei is ingegaan. Persoonsgegevens zoals naam, adres en e-mailadres mogen op grond van deze Europese verordening alleen worden gebruikt met toestemming van de betreffende persoon en moeten worden beschermd tegen 'lekken'. Het spreekt vanzelf dat wij vertrouwelijk omgaan met de bij ons bekende persoonsgegevens van de vrienden. Deze gegevens worden uitsluitend intern gebruikt.

In de afgelopen maanden is in de statutaire naam van de museumstichting en van de Vriendenkring het woord 'Streekmuseum' vervangen door 'Museum'. De naam 'Museum Hoeksche Waard' werd de laatste jaren steeds vaker gebezigd, maar nu is die naam officieel.

Net als vorig jaar treft u bij dit Bulletin geen acceptgirokaart aan om daarmee uw jaarlijkse bijdrage te voldoen. Dit ter besparing van kosten. U wordt vriendelijk verzocht uw bijdrage zelf over te maken op het bankrekeningnummer van de Vriendenkring. Dit rekeningnummer is vermeld op de bijlage bij dit Bulletin. Net als vorig jaar is de minimumbijdrage € 15 per persoon.

Gert Schilperoort

NIEUWE VRIENDEN

Een warm welkom aan alle nieuwe vrienden die zich in de afgelopen periode hebben aangesloten bij de Vriendenkring van Museum Hoeksche Waard. Dank voor uw financiële en, niet minder belangrijk, morele steun aan het museum. Wij zijn blij weer de inschrijving van een groot aantal nieuwe vrienden te kunnen melden. Het totaal aantal is met deze nieuwe vrienden uitgekomen op 1421.

Kent u mensen die ook in het museum geïnteresseerd zijn, maak hen vriend of attendeer hen op de mogelijkheid om vriend te worden! (Zie de vriendenbon op de laatste bladzijde van dit Bulletin.)

De nieuwe vrienden zijn:

A. Poldervaart	Heinoord
J. van Es	Oud-Beijerland
A. Reedijk-Jongekrijg	Heinoord
M. van Dalen-Groeneveld	Oud-Beijerland
P.C.M. Theuns	Oud-Beijerland
Fam. J. Keijzer	Zwijndrecht
E.J. Mattheüs	Strijen
F. van den Brink	Spijkenisse
Van Wijnen-van den Tol	Nieuw-Beijerland
N.J. Schoonderwoerd	Dordrecht
J. Kievit-van Oortmerssen	Oud-Beijerland
L.W. Hordijk	Brielle
C.A. Koldenhof	Mijnsheerenland
D.J. van Leenen	Nieuw-Beijerland
J.L. Reijkerkerk en M. Reijkerkerk-van Nieuwenhuijzen	Heinoord
H. Beugeling	Mijnsheerenland
M. Westra-Wielhouwer	Oud-Beijerland
A. van de Ree	Puttershoek
H. Hillebrand	Klaaswaal

De tijd gaat snel, dat heb ik volgens mij al vaker geschreven in dit Bulletin. Maar dat blijft logischerwijs de conclusie als je bij het schrijven van een stukje voor het Bulletin wordt gedwongen even stil te staan bij de afgelopen periode en wat er allemaal is gebeurd. Nu helemaal als ik me bedenk dat ik alweer vijf maanden terug ben van mijn wereldreis en sabbatical. Vorig jaar rond deze tijd was ik nog in het zuiden van Thailand en vierde ik samen met de inwoners en toeristen van Krabi het Thaise nieuwjaar (Songkran). Dat gebeurde door elkaar zoveel mogelijk met water te overgooien, sproeien en spuiten. Nu zit ik weer thuis, terug op 'mijn post' in het museum.

Een Thaise traditie: elkaar met water natgooien als gelukwens bij de viering van Nieuwjaar in Thailand 'Songkran', 13 april 2017. Foto: Belle van den Berg.

De afgelopen vijf maanden waren vol met hoogtepunten wat mij betreft. Niet in de minste plaats omdat ik in zo'n warm bad terug mocht komen na mijn sabbatical. Richard Baan, penningmeester in ons bestuur, had elf maanden lang mijn taken belangeloos waargenomen. En hoe! Ik kon zonder veel moeite de zaken weer voortzetten. De lijst met thema's van de Canon van de Hoeksche Waard was opgesteld en de werkgroep Expositie was al volop bezig met de voorbereidingen voor de jubileumexpositie onder leiding van de 'ingevlogen' projectleider Elke Scheffers. De hele meerjarenprocedure om Erkend Museum te worden was eindelijk afgerond in de zomer van 2017 met de symbolische plaatsing van het bordje met het logo 'Erkend Museum' naast de voordeur van boerderij Oost-Leeuwenstein. Daaropvolgend is ook de procedure in gang gezet om de Museumkaart te mogen gaan accepteren als museum. Het nieuwe Odoo administratie-systeem en de daarbij horende kassa's werden op het moment dat ik terugkwam volop klaargestoomd.

Johan Lambillion en Jan van der Bijl gaven alle receptiemedewerkers zelf cursussen om met die kassa's te leren omgaan. Zodoende konden we zonder al te veel opstartproblemen op 3 januari van dit jaar de eerste Museumkaart-bezoekers verwelkomen in ons museum!

Op 16 en 17 maart hebben we officieel de nieuwe expositie '4000 jaar Hoeksche Waard' geopend, die gebaseerd is op die speciaal opgestelde Canon van de Hoeksche Waard. Eerst op vrijdag met de burgemeesters van de Hoeksche Waardse gemeenten en allerlei relaties van het museum. Op zaterdagochtend met een groot deel van onze 155 vrijwilligers. Twee zeer geslaagde bijeenkomsten, die ik extra feestelijk vond door de muzikale begeleiding en intermezzo's van resp. de Zusjes van Wanrooy op vrijdag en de Polderzangers Den Driesprong op zaterdag. Er zit veel muziek in ons museum en in de Hoeksche Waard.

Opening expo, Belle spreekt het openingswoord. Foto's: QPhoto

Projectleidster Elke Scheffers spreekt over de totstandkoming van de expositie.

Ook in de tentoonstelling komt muziek op diverse plekken letterlijk naar voren. Daarnaast geeft de expositie in 50 vensters ook een prachtige wandeling, noem het vogelvlucht, door 4000 jaren Hoeksche Waardse geschiedenis. Het is echt een aanrader om deze te komen bekijken, beluisteren of zelfs te voelen, want dat kan ook in deze expositie. Zaterdag 16 juni organiseren de Vriendenkring en het museum een speciale dag, waarin we u de expositie laten zien, een lekkere lunch, gevolgd door een tour langs bezienswaardigheden, die verband houden met een aantal van die 50 canonvensters. Zoals in Strijen, waar een expositie over Suze Groeneweg is ingericht. Zij was het eerste vrouwelijke lid van de Tweede Kamer in 1918. Dit jaar werken wij dan ook samen met het Suze Groeneweg Manifest, onder de bezielende leiding van Miranda den Tuinder en Inge Engels (D66 Cromstrijen) die Suze dit jaar gebruiken als symbool voor hun betoog dat meer vrouwen in de politiek zouden moeten gaan. Verder zult u op 16 juni een bezoek brengen aan Museum Het Land van Strijen en Piershil.

De uitnodiging en het programma zijn elders in dit Bulletin opgenomen.

Naast deze speciale dag voor vrienden is het voor u misschien ook interessant om één of meerdere van de College Tours te gaan doen. Het zijn allemaal, stuk voor stuk, unieke programma's van één dag waarop een lezing, bezoek aan de expositie, een lunch en tochtje/bezoek elders in de Hoeksche Waard gecombineerd worden. Zo kunt u met eigen ogen en oren ter plekke de belangrijkste hoogtepunten uit de geschiedenis van dit mooie eiland tot u nemen, maar op een comfortabele manier en met een lekkere, eenvoudige, lunch erbij. Kijk voor meer informatie op www.museumhw.nl of bel van dinsdag t/m vrijdag naar 0186-601535.

Deze Canon van de Geschiedenis van de Hoeksche Waard is onze streekeigen variant van de landelijke Nederlandse Canon van de Geschiedenis. Deze wordt op basisscholen door heel Nederland gebruikt bij aardrijkskunde- en geschiedenislessen. U kunt hem heel makkelijk bekijken en lezen op www.entoen.nu ziet dan dat bijvoorbeeld de Tweede Wereldoorlog één van de 50 'vensters', oftewel hoofdstukken, is. Anne Frank is het 'gezicht' van dit venster en hoort bij het tijdvak 1900-1950, Wereldoorlogen. In de Hoeksche Waardse Canon vindt u de sleutelbos van de familie Rood, die net als vele andere Joodse families door de bezetter op transport werden gezet. Zij gaven hun sleutels in bewaring bij goede bekenden, maar hebben ze nooit meer opgehaald. Een heel ander venster is De Stijl, uit hetzelfde tijdvak. Wist u dat in de Hoeksche Waard nog altijd een paar prachtige voorbeelden van deze Nederlandse en zelfs internationaal vermaarde bouwstijl te ontdekken zijn?

Zo is er dus veel dat u zal verbazen. Alle reden om de expositie te komen bekijken en ook de publicatie van het boek "De canon van de Hoeksche Waard" tegemoet te zien. Wij hopen deze later dit jaar te presenteren. In het volgende Bulletin zal hier apart een stuk aan gewijd worden. De circa dertig verschillende auteurs zijn samen met de redactie bestaande uit Willy Spaan en Rein van der Waal hard bezig om de 50 canonvensters in boekvorm om te zetten. Het belooft een goed geïllustreerd en gedegen onderzocht overzicht te worden van 50 hoogtepunten uit de Hoeksche Waardse Geschiedenis.

Al dit soort zaken als exposities en publicaties zijn zichtbaar en merkbaar voor de bezoekers en voor u als vriend. Wat er verder achter de schermen gebeurt, is minder zichtbaar en krijgt daardoor soms minder aandacht dan het verdient. Terwijl zonder de collectie en alle vrijwilligers die zich daarover ontfermen er geen museum zou zijn om te beginnen! Er werken continu vrijwilligers in de werkgroepen scannen en fotografie, adlib, textiel en sieraden, collectiebeheer, de beeldbank en de genealogie en streekhistorie

aan het behoud, de opslag, de catalogisering en de beschrijving van onze collectie. Een taak waar nooit een einde aan zal komen zolang wij als museum bestaan. Een taak waaraan wekelijks op meerdere dagen door meerdere mensen gewerkt wordt. Daarmee vervullen we tevens een belangrijke voorwaarde waarop onze registratie als Erkend Museum is gebaseerd: het goed beheren, documenteren en ontsluiten van de collectie. Bovendien groeit onze collectie nog steeds! Nog regelmatig worden objecten, foto's en boeken aangeboden. In het volgende Bulletin zult u dat ook zien aan de lijst van schenkingen.

Helaas kunnen we lang niet alles aannemen. De opslag, het verantwoord opbergen van deze collectie, is al jaren een groot probleem. Voor papieren, documenten, foto's en textiel en sieraden is een goed onderkomen gevonden. Deels biedt digitalisering daarin ook een uitkomst, zoals bij de kranten van het Nieuwsblad voor de Hoeksche Waard en IJsselmonde. Maar voor met name de drie-dimensionale objecten, van stoel tot kist tot gereedschap tot winkelinterieur, zijn we al jaren op zoek naar een passend en blijvend depot. Op dit moment huren we twee locaties bij andere, externe bedrijven en zijn de bewaarcondities met name bij één daarvan vrij slecht. Kortom, we hebben een goed en groot depotgebouw nodig. Dat horen we wel vaker musea roepen, zult u denken. Ook wij zijn bezig met plannen voor het bouwen van een eigen depotgebouw vlak in de buurt van de twee museumgebouwen, namelijk tussen beide in, langs de ijsbaan. De gesprekken met de gemeente en de ijsclub zijn al in een vergevorderd stadium, zoals dat zo mooi heet. Nu het uitgewerkte plan, een begroting en vooral: de financiering nog. Wordt vervolgd!

Een nieuw thuis dus, voor onze grote streekhistorische collectie. En zo spelen er nog wel meer grote zaken in ons museum. Het gebrek aan aanwas van nieuwe vrijwilligers, met name coördinatoren, wordt steeds nijpender bijvoorbeeld. Het wordt lastiger om mensen te vinden die tijd hebben voor het museumwerk, liefst ook nog eens met een passende achtergrond, kennis en ervaring. U ziet wel: nu ik weer terug ben na mijn sabbatical zijn er genoeg projecten en vraagstukken om aan te pakken. Maar zo is het altijd geweest, dus ik voel me weer helemaal thuis!

Belle van den Berg, directeur Museum Hoeksche Waard

PROGRAMMA 16 JUNI

09.30 uur - 10.00 uur	aankomst met koffie in 't Hof
10.00 uur - 10.45 uur	studiezaal (welkom door Belle - een paar 'vensters' in de schijnwerper)
10.45 uur	lopen naar Oost-Leeuwenstein en bekijken Expo
vanaf 11.30 uur	het 'broodjesbuffet' is geopend
12.15 uur	naar de bus
12.30 uur	vertrek met de bus voor een 'ontdekkingstocht' door de Hoeksche Waard
uiterlijk 17.00 uur	terugkomst en afsluiting met een drankje in Oost-Leeuwenstein

Het vijftigjarig jubileum van Museum Hoeksche Waard is de inspiratiebron voor de jubileumexpositie '4000 jaar Hoeksche Waard'.

In 50 'vensters' vindt u objecten, die elk centraal staan voor één gebeurtenis of persoon. Ieder dorp is meegenomen in de tentoonstelling. Sommige vensters zijn gerelateerd aan de landelijke geschiedenis of kunst, zoals de barbier uit Piershil, die betrokken was bij de moord op gebroeders De Witt. Of de schilder J.B. Jongkind die met enige regelmaat in Klaaswaal verbleef. Kleine persoonlijke verhalen zetten de bezoeker aan het denken, zoals bij de vrouwenklompen en een mannenhemd van vlas. Voorbeelden van verdwenen ambachten.

De in bewaring gegeven huissleutels van Joden uit Oud-Beijerland die na deportatie nooit meer zijn opgehaald.

Op onze ontdekkingstocht door de Hoeksche Waard nemen we u mee langs markante plekken. Lokale gidsen vertellen onderweg over de geschiedenis van het eiland: in Strijen is er aandacht voor bijv. Suze Groeneweg, archeologische vondsten en Stolpersteine. De Barbier van Piershil ontbreekt natuurlijk niet, maar Piershil kent nog meer historische feiten, in en om de kerk.

Kortom het wordt een interessante safari!

Opgeven, uiterlijk 6 juni op e-mailadres: info@museumhw.nl of telefonisch bij het secretariaat van het museum: 0186-601535.

De betaling kunt u wel op de rekening van de Vriendenkring overmaken: NL89.INGB.0003.8708.52 t.n.v. 'Stichting Vriendenkring v.h. Streekmuseum' Kosten €27,50 - uw betaling voor 6 juni is de toegang tot deelname.

Meld u snel aan: vol is vol - de bus heeft 50 zitplaatsen!

ACTIVITEITENAGENDA

t/m
17-03
2019

Tentoonstelling watersnoodramp 1953 65-jarige herdenking watersnood

Deze tentoonstelling is tot 17 maart 2019 te zien als onderdeel van de expositie '4000 jaar Hoeksche Waard'
Locatie: 't Hof van Assendelft

t/m
17-03
2019

Expositie 4000 jaar Hoeksche Waard In 50 vitrines worden 50 verschillende objecten geëxposeerd, die elk symbool staan voor een gebeurtenis of persoon in de Hoeksche Waardse geschiedenis

Locatie: Oost-Leeuwenstein en 't Hof van Assendelft

Open Rondleiding

De open rondleidingen staan in het teken van het 50-jarig jubileum van het museum en de expositie '4000 jaar Hoeksche Waard'

Elke laatste zaterdag van de maand t/m november:

26-05, 28-07, 29-09 en 24-11

Locatie: 't Hof van Assendelft

30-06, 25-08 en 27-10

Locatie: Oost-Leeuwenstein

Tijd: 14.00 – 15.30 uur

**Voor nadere informatie over de activiteiten kunt u de website raadplegen:
www.museumhw.nl**

Bezoekers van de Expo. Foto: Qphoto

EXPO 4000 JAAR HOEKSCHE WAARD

Directeur Belle van den Berg bedankt middels Janny Roos alle vrijwilligers voor het werk aan de totstandkoming van de expo. Foto: Qphoto

Optreden van Polderzangers Den Driesprong tijdens de opening voor de vrijwilligers.

Opening voor de museumvrijwilligers. Foto's: Alie 't Hooft

DE LOTGEVALLEN VAN DRIE MUSEUMGANGERS

door Frans van der Straaten

Dit artikel gaat over drie objecten die vanuit de Hoeksche Waard naar het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem zijn overgebracht. Het betreft de paltrokmolens "Mijn Genoegen" uit Numansdorp, die in 1928 als eerste werd overgeplaatst. Tweede object is de Hoefstal uit Oud-Beijerland in 1939 en tenslotte de boerderij Scheermansvliet eveneens uit Oud-Beijerland in 1954.

Waarom dit artikel? Omdat ik bij mijn bezoeken aan het Openluchtmuseum de Paltrokmolens en Scheermansvliet wel heb gezien, maar de hoefstal niet. Heb ik haar over het hoofd gezien of staat de hoefstal er niet? Deze vraag legde ik voor aan mijn zoon die in de buurt van Arnhem woont. Hij is met zijn gezin een fervent bezoeker van het museum en ook hij kon de hoefstal niet vinden. Het toeval wil dat hij één van de medewerkers kent. Zij was bereid nader onderzoek te verrichten. Ook mijn zoon dook in de archieven en wel in het Gelders Archief waar materiaal van het Openluchtmuseum aanwezig is. De bevindingen van de medewerkster en die van mijn zoon, zijn de aanleiding tot dit artikel.

De Vereeniging "Het Nederlandsch Openluchtmuseum" werd opgericht te Arnhem op 24 april 1912. In 1935 werd de naam veranderd: Vereeniging voor Volkskunde "Het Nederlandsch Openluchtmuseum". De officiële opening vond plaats op 13 juli 1918. Het museum heeft een oppervlakte van 44 ha.

We beginnen met de meest recente overplaatsing, de boerderij Scheermansvliet in 1954.

Scheermansvliet

Scheermansvliet werd gebouwd in 1617. Rond 1620 werd de boerderij bewoond door landbouwer Jan Schilmans. Naar hem is de Schilmansvliet genoemd. In de loop der jaren is de naam verbasterd tot Scheermansvliet. Rond 1700 kwam de hoeve in het bezit van Leendert Verhagen. Tot aan de sloop in 1954 werd de boerderij bewoond door leden van het geslacht Verhagen. De schuur is al voor 1900 gesloopt maar het huis heeft tot 1954 aan de Scheermansvliet te Oud-Beijerland gestaan, daar waar later het hoofdkantoor van Koni is gebouwd. Het huis is aangekocht door het Openluchtmuseum en steen voor steen afgebroken en daar weer opgebouwd. In het museum heeft het een horecafunctie.

De hoefstal

Na aankoop door het Openluchtmuseum werd half juli 1939 de hoefstal van de weduwe Labeur, die naast het gemeentehuis in de Oost-Voorstraat stond, afgebroken. In de krant van 17 juli 1939 hierover het volgende.

Oud-Beijerland, 17 Juli 1939.

De hoefstal verdwenen.

Zaterdag is den hoefstal van de Wed. Labeur onder deskundig toezicht in zijn geheel afgebroken en op transport gesteld naar Arnhem, waar hij tusschen de zich daar bevindende oudheidkundige voorwerpen, een passende plaats zal krijgen. Wij zullen dit gebouw staande in de Oost-Voorstraat nabij het gemeentehuis ten zeerste missen. Bij regen konden we er schuilen en bij feestelijkheden werd het altijd fraai versierd met vlaggen.

In het Gelders Archief vond mijn zoon de transportkosten van de hoefstal naar Arnhem. Op 21 juli betaalde het museum f 16,70 aan "Concordia" voor het vervoer van de hoefstal uit Oud-Beijerland.

Heeft de hoefstal een passende plaats gekregen? Het antwoord is helaas “nee”. Volgens de geraadpleegde medewerkster van het Openluchtmuseum is hij zeer waarschijnlijk in de Tweede Wereldoorlog verdwenen. In het archief van het museum vond zij foto's van de afgebroken hoefstal opgeslagen tegen het gemeentehuis te Oud-Beijerland (zie afbeelding op vorige pagina).

Helaas, de Tweede Wereldoorlog bezegelde het lot van de hoefstal, maar niet alleen van de hoefstal. In Het Vrije Volk van zaterdag 14 juli 1945 stond een artikel over de oorlogsschade van het museum. Onder de kop “Openluchtmuseum bijna geheel vernield” wordt de oorlogsschade vermeld. De touwslagerij is verbrand, twee van de drie gebouwen verwoest, de klederdrachtcollectie in het water gegooid en kan als verloren worden beschouwd. De volksprenten vertrappt en de juwelencollectie uit de kluis gestolen. De ophaalbrug uit Ouderkerk is zwaar beschadigd door granaatvuur. De boerenwagens en meubelen zijn in de veldkeukens opgestookt. Dit lot zal onze hoefstal ook getroffen hebben.

De paltrokmolen

Een paltrokmolen is een houtzaagmolen die zijn naam dankt aan zijn vorm. Zowel links als rechts zien we aan de eigenlijke molen een aanbouwsel om de lange boomstammen te kunnen bergen. Hierdoor kreeg de molen een vorm die enigszins leek op de in de 16de eeuw in de mode zijnde jas die door mannen gedragen werd en “paltrok” werd genoemd.

De paltrokmolen in het Openluchtmuseum. Foto: Frans van der Straaten

De paltrokmolen stond in Numansdorp van 1834 tot 1928 op de hoek van de huidige Julianastraat en Prins Bernhardstraat. Maar dit was niet haar eerste locatie. Ze stond oorspronkelijk in Dordrecht waar zij tussen 1681 en 1700 in de Dordrechtse buurtschap "Het Papengat" gebouwd werd.

Rond 1853/1854 kocht Maarten Verboom uit Numansdorp de molen, vervoerde haar naar Numansdorp en bouwde daar de molen weer op. Evenals korenmolens had ook deze enige houtzaagmolen in de Hoeksche Waard een naam. In Dordrecht heette hij "Het Spinnenwiel". In Numansdorp werd de naam veranderd in "Mijn Genoegen". In 1925 wilde Cornelis Verboom de molen verkopen wegens zijn leeftijd. Dit kwam de directeur van het Openluchtmuseum ter ore. Verboom was bereid de molen aan het museum te verkopen. De koopprijs was f 600.

In het Nieuwsblad voor de Hoeksche Waard en IJselmonde van 11 augustus 1927 stond het volgende artikel over de molen.

Numansdorp

De heer A.A.G. van Erven Dorens, directeur van het Nederlandsch Openlucht Museum te Arnhem, vraagt in de Nederl. Pers geldelijken steun voor het verkrijgen van een zeldzaam reliek van oud-Nederlandsche bouw- en werktuigkunde: den paltrokmolen «Mijn Genoegen» alhier, die nog geheel is uitgerust met zijn houtzaag-werkinrichting.

Eertijds telde men dit type bij honderdtallen in ons land, thans zijn er nog maar acht, waarvan vier niet meer in bedrijf en in verval.

Anderhalf jaar geleden werd van den molen alhier gezegd, dat hij zou worden afgebroken; de eigenaar, op hoogen leeftijd, trok zich uit zaken terug, het bedrijf werd door geen opvolger voortgezet en het land, waarop de molen staat, werd voor een nader doeleinde verkocht.

Foto: eigen foto gemaakt in het Openluchtmuseum

In de Arnhemse Courant van 24 december 1927 kunnen we lezen dat aan de gemeenteraad van Arnhem toestemming wordt gevraagd om een groot aantal bomen op het terrein van het museum te mogen rooien in verband met het plaatsen van een paltrokmolen op die plaats. Men kreeg toestemming. In 1928-1929 werd de molen door de bekende molenbouwers, de firma Dirkse uit Mijnsheerenland afgebroken en in het Openluchtmuseum weer opgebouwd.

In één van de stukken uit het Gelders Archief staat dat de molen op 13 april 1945 een voltreffer kreeg. Bij de restauratie/reparatie in 1946/1947 is besloten de molen op een andere plek opnieuw op te bouwen.

Hij stond eerst waar nu de stolpboerderij staat maar hij werd verplaatst naar een mooiere plek in de inmiddels aangelegde vijver (dus de vierde verhuizing van de molen). Daar is hij nu nog steeds te bewonderen, maar het heeft niet veel gescheeld of "Wie alleen toekijkt ziet straks niets meer" (een slogan van de op 25 januari 1983 opgerichte stichting "Behoud Paltrokmolen in het Openluchtmuseum") zou van toepassing zijn geweest. Deze stichting is in het leven geroepen door de vereniging "Vrienden van het Nederlands Openluchtmuseum". Tijdens een hevige brand in het museum in de nacht van 8 op 9 januari 1970 waarbij de hele Zaanse buurt in de as werd gelegd, was de houtzaagmolen uit Numansdorp de dans ontsprongen maar 40 jaar na de voltrefter in de Tweede Wereldoorlog stond hij weer op instorten. Voor de restauratie was veel geld nodig, ongeveer 600.000 gulden. De helft werd uit subsidies opgebracht. Om de rest van het bedrag bijeen te brengen werd er een nationale reddingsactie gelanceerd met diverse activiteiten. De Arnhemse Juniorkamer zette hiernaast een puzzelactie, een loterij en een zogenaamde dollaractie op touw waarbij zilveren paltrokmolentjes werden verkocht aan Nederlanders die in Amerika woonden. In het jaarverslag van 1986 staat dat de opbrengst van de Juniorkamer f 35.000 bedraagt. Benadering van het bedrijfsleven f 30.000. Het contact met Numansdorp bleef bestaan. De gemeente Cromstrijen voerde in 1987 een actie ten gunste van de molen. De activiteiten waren verkoop van artikelen ten gunste van de molen tijdens de jaarlijkse Paardenmarkt en Nautische dag en werving van "Eremolenaars" en "Paltrok Beschermheren". Het leverde een bedrag van ongeveer f 10.000 op.

De molen was het waard. Het zagen van hout door middel van windkracht is rond 1600 uitgevonden. In centra van de scheepsbouw zoals de Zaanstreek, Amsterdam en Dordrecht stonden rond 1731 256 paltrokmolens. In 1986 waren er nog vier. Op zondag 18 oktober 1987 werd de versierde paltrokmolen in gebruik genomen. Uitnodigingen werden ook naar betrokkenen in de Hoeksche Waard verstuurd. De molen werd wit geschilderd en droeg de naam "Mijn genoegen" precies zoals hij in Numansdorp had gestaan. Of hij ook boomstammen heeft gezaagd bij de opening? Dat is niet waarschijnlijk. Een paltrok-houtzaagmolen heeft veel wind nodig, veel meer dan een polder of korenmolen. Daarom draaiden ze alleen in de herfst, winter en voorjaar omdat het dan flink kon waaien. In de zomer lag het werk stil en werd onderhoud gepleegd. Dankzij de vele werkzaamheden van de stichting "Behoud Paltrokmolen" is de molen gelukkig behouden gebleven.

*Bronnen: - De molens van de Hoeksche Waard in oude ansichten door drs. H.A. Visser
- Oud-Beijerland in oude ansichten, deel 2 door J. Schipper
- Gelders Archief, blok nr. 3061, Nederlands Openluchtmuseum, Inv. Nr. 33 en blok nr. 2400
Stichting Behoud Paltrokmolen*

4 VWO-STUDIEPROJECT

In het museum is sinds maart 2018 het 4 VWO-Studieproject begonnen. Dit project is vorig jaar gestart door de vrijwilligers Mineke Vink en Jan Giskes van de 4 VWO-Studiegroep. Nu dus het 2^e seizoen doordat de ervaringen van het vorig jaar meer dan goed waren. De achterliggende gedachte van dit studieproject is dat de leerlingen van het voortgezet onderwijs meer kennis vergaren over de historie van de Hoeksche Waard.

De leerlingen van het Hoeksche Lyceum in Oud-Beijerland zijn in de maanden maart t/m mei op de vrijdagen 's middags druk bezig (geweest) met hun onderzoek voor de gekozen thema's. Er wordt gezocht via een bepaald zoekstelsel op de computer naar allerlei soorten documentatie. Dit kunnen zijn: boeken, artikelen, tijdschriften, oude correspondentie, foto's, kranten, dvd's enz.

De onderwerpen, waaruit de leerlingen kunnen kiezen, zijn onder andere:

- Samen leven in de Hoeksche Waard in 18^e en 19^e eeuw
- Bestuursvormen in 18^e en 19^e eeuw
- Het dagelijks leven tijdens de Tweede Wereldoorlog in de Hoeksche Waard
- Wat zijn de oorzaken van de Watersnoodramp in 1953 in de Hoeksche Waard
- Watersnood en hun betekenis voor het ontstaan van de Hoeksche Waard
- Gebruik van het land, bijvoorbeeld agrarische ontwikkeling
- Infrastructuur, bijvoorbeeld vervoer
- Verdwenen beroepen
- Klederdrachten
- Molens, fabrieken

Medio februari kwamen de leerlingen voor het kennismakingsbezoek naar het museum. Zij kregen een rondleiding in de boerderij Oost-Leeuwenstein en 't Hof van Assendelft, waar ze in de studiezaal uitleg kregen hoe ze de documentatie konden opzoeken. Meteen gingen ze enthousiast aan het werk. De leerlingen komen in groepjes van vier naar de studiemiddagen. Per vier leerlingen hebben ze hetzelfde thema, waarbij ze de taken verdelen. Iedere vrijdagmiddag komen er twee groepen en werken dan geconcentreerd aan hun werkstuk. Zij worden bijgestaan door een team van vier begeleiders/vrijwilligers, werkzaam in het museum. Dit jaar is het weer een leuke en uitgebreide groep, die er zin in heeft.

Mineke Vink

Introductie van
museum en
project door
Mineke Vink

Een kijkje in het archief

Rondleiding door Jan Giskes in de keuken
van het Hof

De scholieren
krijgen ook een
rondleiding.
Diete Dumans
vertelt over Suze
Groeneweg in
het schoolhoekje

Foto's:
Mineke Vink
en Jan Giskes

GENEALOGIE & STREEKHISTORIE

Het aantal bestanden, gemaakt na bewerking van de originele bronnen en op de computers van het museum te raadplegen, is uitgebreid met:

- Oud Rechterlijk Archief Piershil
Archieftoegang 677 (Regionaal Archief Dordrecht RAD), inventarisnr. 20
Schepenakten houdende de verkoopvoorwaarden van roerende en onroerende goederen, 1-5-1704 t/m 12-6-1720
- Oud Rechterlijk Archief Piershil
Archieftoegang 677 (RAD), inventarisnr. 21
Schepenakten houdende de verkoopvoorwaarden van roerende en onroerende goederen, 2-4-1721 t/m 14-4-1742
- Oud Rechterlijk Archief Zuid-Beijerland
Archieftoegang 681 (RAD), inventarisnr. 6
Registers houdende aantekening van de transport- en hypotheekakten, alsmede van schuldbrieven, 11-1-1757 t/m 8-11-1776
- Oud Rechterlijk Archief Zuid-Beijerland
Archieftoegang 681 (RAD), inventarisnr. 7
Registers houdende aantekening van de transport- en hypotheekakten, alsmede van schuldbrieven 27-4-1778 t/m 23-10-1790
- Oud Rechterlijk Archief Oud-Beijerland
Archieftoegang Nationaal Archief 3.03.08.133, inventarisnr. 29
Scabinale akten, 27-10-1600 tot 1-1-1618

Nieuwe streekhistorische informatie die op de computer van het streekmuseum is te raadplegen:

- Inventaris Archief en Verzameling van C.L. van Es van der Have (1899-1976), o.a. wethouder Puttershoek
- Nieuwsbladen voor de Hoeksche Waard en IJselmonde en Putten van 1887 t/m 1959 (met hiaten in de oudste jaren). In de laatste oorlogsjaren verscheen de krant onder de naam De Maasmonder.
- Foto's van de originelen van de doop-, trouw en begraafboeken, lidmatenlijsten, kerkelijke rekeningen enz. (DTB), het bevolkingsregister (BR) en de akten van de Burgerlijke Stand (BS) van alle plaatsen in de Hoeksche Waard (te raadplegen op één van de computers).

In de categorie streekgenealogieën (SG nummers) zijn nu ook te raadplegen:

Aanvullingen op:

SG 32	Coomans
SG 138	Kappetein
SG 208	Andeweg
SG 376	Swanevelt
SG 369	Jabaay
SG 390	Voordendag
SG 403	Vermaat
SG 414	De Kat
SG 417	Visser
SG 475	Vlasblom
SG 490	Molendijk
SG 657	Vermeulen
SG 748	Verrijp
SG 722	Kruijthof
SG 811	Rozendaal
SG 814	Kabbedijk
SG 849	Diepenhorst
SG 853	Verrij
SG 881	Tuk
SG 883	Verduijn
SG 911	Van den Heuvel
SG 940	De Vos
SG 1002	Zevenbergen
SG 1036	Weeda
SG 1095	Van Trigt
SG 1218	Bakker
SG 1263	Holleman

Nieuw:

SG 1447	Genealogie van het geslacht Rotting
SG 1470	Genealogie Van Dorsser
SG 1471	Genealogie Sutherland
SG 1472	Van der Oost
SG 1473	Van Holten
SG 1474	Nederveen
SG 1475	't Hoertje
SG 1476	Hooghart
SG 1477	Hoepel

In de categorie Streekhistorie zijn nieuw:

- S 1102** Middelsluis was bijna Numansdorp geweest. Artikel uit Kompas van 17-6-1992
- S 1679** On the home court advantage. Participation of locals and non-residents in a village law court in sixteenth-century Holland (betreft Mijnsheerenland) door Jaco Zuijderduijn uit: Continuity and Change, Vol. 29, p. 19-48, 2014
- S 1835** Kijk op Nederland; Zuid-Holland onder redactie van Tom Bouws, 1981
- S 1836** Diverse stukken van de Stichting Dorpshuis Zuid-Beijerland
- S 1837** Diverse stukken Groene Kruis Zuid-Beijerland o.a. uit 1954
- S 1838** De Glazen natuur van Theo Verhoeff. Portret van een poëtisch kunstenaar door Jan Robbmond, 2017
- S 1839** Foto-atlas Zuid-Holland
- S 1840** De krant van mijn grootouders door Frans van Straaten, 2017
- S 1841** Een goede spion kan oud worden! Leven in het Hollandse Verzet en daarna door A.A. Spitters, 2017
- S 1842** Nieuwsgierig Aagje, Verhalen en gedichten van de Hoekse Waard door N.W. Andeweg-van Brakel, 1997
- S 1843a** Berichten op ansichtkaarten van Strijensas 1900-1960 door L.W. Hordijk, 2017
- S 1843b** Berichten op ansichtkaarten van Piershil 1902-1960 door L.W. Hordijk, 2017
- S 1844a** 3 plakboeken van Gerrit Zegert Reedijk, geboren 28-12-1948 Heinenoord, voetbalgegevens 1978-1987
- S 1845** De tram verdwijnt door Pleun R. Troost, 1989
- S 1846** De kleindochter van de klompenmaker door Pleun R. Troost, 2001
- S 1847** De bakker van de Buitensluis door Pleun R. Troost, 1996
- S 1848** De tuinder van de Dijk door Pleun R. Troost, 1999
- S 1849** Deining in de polder door Pleun R. Troost, 1995
- S 1850** Janus Zevenbergen van de Zuidzijde door Pleun R. Troost, 1997
- S 1851** De vreemdeling met het litteken door Pleun R. Troost, 1998
- S 1852** Mensen in Moerland door Pleun R. Troost, 1984
- S 1853** Spanning in Spuidorp door Pleun R. Troost, 1987
- S 1854** Westdijk, halte op verzoek door Pleun R. Troost, 1989
- S 1855** Moeilijkheden in Maasdam door Pleun R. Troost, 1991
- S 1856** De kastelein van de Korendijk door Pleun R. Troost, 1990
- S 1857** De schoenmaker van Mastland door Pleun R. Troost, 1987
- S 1858** Een Fries in het dorp door Pleun R. Troost, 1986
- S 1859** De zwaluwstaart door Pleun R. Troost, 1985
- S 1860** Diploma Bescherming-Bevolking T.E. Andeweg-Koster

- S 1861** Getuigschrift landbouw-huishoudonderwijs 1930 van Trijntje Elizabeth Koster, geboren 19-8-1911
- S 1862** Vrijwilligersdocument van Trijntje Elizabeth Koster
- S 1863** Belijdenis aandenken van Gerrit Bastiaan Andeweg, geboren 19-2-1909
- S 1864** Belijdenis aandenken van Trijntje Elizabeth Koster

Bijna alle aanwinsten zijn verkregen door schenking. Voor deze schenkingen bedanken wij de de gevers van harte.

Peter van Hulst

Foto: Belle van den Berg

DIALECTEN HOEKSCHER WAARD

D'n arrek

door Arie Biemans

Añze 't woord 'arrek' hore, denke veul meñse gelijk an d'n arrek van Noach, uit 't bijbelverhaol Genesis. Die man hà vernome dat hêêl de wereld onder waoter zou lôôpe deur de zondvloed en daerom ging-die gauw 'n grôôten bôôt bouwe, nied allêên om z'n aage eñ z'n gezin te redde, maor ok om d'r van elleke diersoort twêê mee te kennen neme om ze voor uitsterreve te behoede.

Da's netuurlijk een prachtverhaol dà veul indruk maakte opte meñse. Vandaag d'n dag keje dat nog merreke, want in Dordt hê nog nie zô lang geleje een grôôte houten bôôt geleje, volgedouwd med allemael naemaokdiere. De man die 'm gebouwd had stelde dat tege betaoling ten tôôn en daer kwam aerdig wat volk op of. 'k Heb in de krant geleze dattie d'r nou mee naer Amerikao gegaon is, want daer zitte netuurlijk veul meer klante dan hier om 'n ceñtjie an te verdiene.

Hier in de Hoeksche Waerd hemme verschaoie arreke, want die komme in veul durrepe voor. Dà beteken niet dajje hier dan overal zô'n bôôt ken zien legge hoor! Nêê, wij geve de naam 'arrek' an een klaain, dôôdlôôpend straetjje of sloppie, dat haoks op 'n grôôtere straet staot. Mêêstal staon d'r maor an êên kant een hañdjievol klaaine, ammekeer gebouwe huissies. Dikkels hep 't gêênêês 'n aage straetnaom en krijge de huissies een deurlôôpend nommer van de straet waer ze añ greñze.

Ik ken d'r zellef uit m'n jeugd op Kluzwaol een stallechie, die an baoje kante opte Voorstraet uikomme. Azzie daer in de buurt bin mojje maor es gaon kijke.

Nou weun ik in Bajerland en daer hemme ok zukke straetjjes. D'r ister êên dad'n aage naam heb en ik durf te wedde datter meñse in Bajerland weune die d'r nog nooit geweest zijn. 't Is meschie wel 't klaainste straetjje van Bajerland, en 't hiet Oranjestraet. 't Kom uit opte Vlietkao (ducht bij de vroegere meziekent over de Vliet).

Ik bin benieuwd hoeveul meñse uitter hôôd wete hoeveul en welleke arreke d'r vedder nog zijn in ôôñze Hoeksche Waerd. Azzie zin en tijd heb mag-ie me dat laete wete!

Rotte

door Arie Biemans

Onderlest was 't Ope Meulendag en zijn m'n vrouw en ik bij 'n paor van de meules hier in de buurt weze kijke.

Zôô kwamme me ok op Puttershoek terecht, waer vrind Jesse meulenaer is van 'De Lelie'. Omdatter vedder nog gêên andere gaste waere raakte me an de praot over muize en rotte, knaogdiere die graeg in meules d'r buikie rond komme frete mè kore en meel añze daer de kááñs voor krijege. Mè zukke gaste motte meulenaers altijd oorlog voere om ze zôô veul mogelijk buite de deur te houwe.

Dut gesprek dee mijn denke an enkele ouwe verhaole uit m'n familie, die ik me herinnerde van m'n vaoder en m'n opao en die ik an Jesse vertelde. Hij vong ze wel aerdig en daerom heb ik ze maor opgeschreve om ze ok an jullie deur te kenne geve.

Ok tegewoordig binne d'r nog zat van die bêêste die van alles vrot knaoge, veul voedsel voor meñse opfrete en ok nog dôôdelijke ziektes veroorzaeke. Je bin dus gewaorschouwd!

M'n vaoder hà vroeger een dubbelde baon, omdat de schoorstêên van êëntjie nie genog kon rôôke om an 't ete te kenne blijve. Behallevé kastelaain was-tie ok tummerman en in die funktie kwam-die een keer an 't werrek opte vetfabriek vlak bij de Baorendrechse brug, om daer een houte vloer te vernieuwe. In die fabriek wier slachtofal verwerrekt deur 't vet d'ruit te koke en dat stonk 'n uur in de wind. Dat parfum rook nog net nie zôô sterrek as 't rôôte van 't vlas op 's-Graevendêêl, maor 't was wel de geur van de Puttershoekse peefabriek ver de baos! As pao dus daer vandaen thuios kwam, most-ie wel eerst in de schuur z'n aage wasse en verschôône voordat-ie in de weunkaomer kwam, want anders kregte me die lucht nooit meer weg uit dôñs huis.

't Was dus gêên wonder dat de rotte daerop of kwamme om d'r aage vol te kenne frete. Bij iedere vloerplank die gelicht wier spronge de rotte met honderde tegelijk daeronder vandaen. Omdat de tummerlui 't met d'r haomers nie bij konne houwe om die allemael dôôd te slaon, kwam pao op 't idee om daervoor ôôñzen hond mee te neme want dat was 'nfelle rottevanger. In 't begin ging dat harstikke goed en nae 'n hortie konne ze de kruise waoge vol laoije mè dôôje rotte om die opte mispit te brenge. Maor toen-die bekant halverwege was om 'n twêêde kruise waoge vol te krijege, viel d'n hond inêês om. 't Leek wel of-tie een tijssie gekrege had en as tegegif gavve de manne 'm daerom gauw een bak mellek te drinke. Pao heb 'm toen vedder maor thuis gelaete.

Een andere belevenis mèt rotte kreeg ik vamm'n opao te hore. Die had 'n keer een jongen hond en hij wou 'm rotte lere vange. Bij 't verrekeshok achter in d'n tuin had opao dus de rotteval neergezet en 't duurde nie lang om daerin 'n levende rot te vange.

Toen most-ie nog 'n plakkie zien te vinge waer dat bêêst nie gelijk weg kon vluchte as de schuif opegetrokke wier en daervoor vong opao de plee wel geschikt: 't raompie en de deur konne dicht, dus opao ging daer naer binne mett'n hond en de nog geslote rotteval.

Nou mod-ik nog wel effe vertelle dad opoe die hêêle operaosie nie zag zitte en dassé 't dus faolikant onêêñs was med opao's over de gang van zaeke, want ze wou die rot glad nied in huis hebbe. Daer hadde ze dus wat onvriendelijke woorde memmekaor over gewisseld, maor opao dreef z'n zin deur.

Zôôdrao opao de deur achter z'm dichtgetrokke had, zettende opoe aste bliksem een taefeltie voor de deur, pootte daer 'n klapstoeltie op en ging daer pontificaol op zitte. Net êênder aste rot zat opao dus in een val!

Hij was nog niks gewaor geworde van de barricaode die opoe opgericht had, toen opao d'n hond goed liet kijke en ruike an de rotteval, om z'n andacht te trekke voor de rot en om hum bij 't werrek te houwe om die rot te grijpe. Maor jao, 't was nog maor een jong dier, dus toen opao de val opetrok keektie nie naer de rot, maor sting-die mèt grôte vraegtekes iñz'n ôôge naer z'n baossie te kijke. Onderwaail vloog de rot de val uit om te vluchte, maor hij kon gêên kant uit. En azzie dan niet ken vluchte dan mojje netuurlijk vechte! En d'n hond zat vol belangstelling te kijke zonder in te grijpe.

De rot vloog drek naer opao's keel en toen die naer 'm sloog om z'n aage te verdedige, kroop de rot naer de achterkant iñz'n nek en op z'n rug. Opao schrêeuwde azz'n speenverreke toen-die merrekte dat-ie de deur nied oop kon krijge.

'Pietjie!!! Hellep en doette deur ope!!!' gilte opao.

'Gêên haer op m'n hôd die daer an denkt!!!' roop opoe trug.'Jij mos toch zôô nôôdig naer de plee met dat bêêst? Je komt'r nied uit voordat die rot dôôd is!!'

In uiterste nôôd zette opao z'n aage schrap om de rot tege de muur dôôd te drukke. Uitaaindelijk lukte dat en om de daerbij opgelôôpe krabbe en bete te laete verzurrege en een spuit te haole tege besmettelijke ziektes, vloog opao zôô gauw mogelijk naer d'n dokter.

De stemming in huis bleef daernaer nog een aerdig hortie ietewat vijandig...

Bestuur Werkgroep Dialecten:

Voorzitter: J. 't Hooft, Schoolweg 29, 3281 AP Numansdorp,
tel.: 0186-651412, e-mail: hoonum@upcmail.nl

Secretaris en contactpersoon: Chr. den Boer, Lindenlaan 28,
3286 XJ, Klaaswaal, tel.: 0186-572892, e-mail: chboe@hetnet.nl

Penningmeester: mw. M. van der Stouw, Westdijk 71,
3271 LL, Mijnsheerenland, tel.: 0186-603076, email: mvdstouw@hetnet.nl

Wethouder Paans van Cromstrijen verricht onder aanmoediging van Arie Biemans de openingshandeling van de Voorstaatdorpenexpositie, die in december en januari in de entree en in de studiezaal te bezoeken was.

Foto: Alie 't Hooft.

NIET TE MISSEN GESCHIEDENIS FESTIVAL

Op 10, 11 en 12 mei heeft Museum Hoeksche Waard het Niet te missen Geschiedenis festival gehouden. Op de eerste dag was het museum tevens onderdeel van Tour langs de boer. Niet alleen was de hele dag het museum te bezichtigen, maar buiten konden er allerlei spelletjes worden gedaan, zoals boogschieten. Dat het een heel succesvolle dag was blijkt wel uit het aantal van ruim 1600 bezoekers en deelnemers aan museum en activiteiten.

De tweede dag was bestemd voor volwassenen. Een twintigtal deelnemers kreeg van archeoloog Jeroen Ras een lezing en konden na een lunch zoeken in uit Strijen aangevoerde big bags met grond naar eeuwenoude objecten.

Evenals op de eerste dag konden op de derde dag ouders en kinderen ook deelnemen aan dit grote archeologische onderzoek. Daarnaast werden er op deze 12^e mei workshops gehouden, onder meer in kantklossen en brood bakken, waaraan zo'n 120 ouders en kinderen deelnamen.

Kijk op de Facebook pagina van het museum voor meer foto's van de drie dagen.

Foto's: pr Museum HW

Vriendenbon Vriendenkring van Museum Hoeksche Waard

Nieuwe Vriend:

Dhr/Mevr*:

Straat:

Huisnummer: Postcode:

Woonplaats:

Telefoon:

E-mailadres:

Bankrekeningnummer:

Bijdrage: € (minimaal € 15 per persoon per jaar)

Wil het gratis boek Fotoboek over de Hoeksche Waard / *Een zee van water**
ophalen / opgestuurd* krijgen.

Deze Vriend wordt aangebracht door:

Dhr/Mevr*:

Straat:

Huisnummer:Postcode:

Woonplaats:

Wil het gratis Fotoboek over de Hoeksche Waard / *Een zee van water* van Rien Allewijn over de
watersnood van 1953 in de Hoeksche Waard en het Eiland van Dordrecht*
ophalen / opgestuurd* krijgen.

* Doorhalen wat niet van toepassing is.

Lever deze bon in bij de museumreceptie of stuur hem op naar de Vriendenkring:

Hofweg 13 3274 BK Heinenoord